

EL POBLE: CATALA

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ
CATALUNYA I NAIONS IBERIQUES: 4 pessetes trimestral
PAISOS D'UNIO POSTAL: 5 pessetes trimestral

ANY VI • Barcelona, divendres, 31 de desembre de 1909 • NÚM. 1.765
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLUM TRIMESTRAL
CATALUNYA I NAIONS IBERIQUES: 5.000 pessetes trimestral
PAISOS D'UNIO POSTAL: 1.500 pessetes al any

5 Cts.

GRAN BASAR PARÍS

Objectes d'Escriptori y Juguines
20 - PELAYO - 20
ENTRADA LLIURE PREU FIXO

Els que tinguin tos

prenguin l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL
DEL DOCTOR ANDREU. Demanis a les farmacies.

LA SOMBRERERIA
DE F. GUARRO
Carme, 25. — Barcelona
Desalta a sa nombrosa
clientela y amics, un
feliç y prosper any nou.

Les Exposicions Universals

No crec que hi hagi cap barceloní que no desitgi la celebració d'una segona Exposició universal a la nostra ciutat; tot-hom en parla, tots la volen, alguns busquen un home per fer-la, ignorant que avui les fan les col·lectivitats, molts se preocupen del lloc de l'emplacement, altres la voldrien per bandera de llur partit, mancant al civisme que té d'unir a tots per poder portar a bon terme una empresa de tanta volada; altres volen, en fi, l'exclusiva de l'iniciativa, que es de tot bon barceloní i no constitueix cap privilegi per a ningú, sinó que cada hi deu contribuir.

Mes aquesta propaganda, aquest estat d'opinió, se té de traduir en fets, y aquests no són realitzables sense quartos y per ara s'estan perfectament quiets els que han de donar-los, no sentint gairel patriotisme barceloní. No obstant, hi ha una excepció, un honorable gremi, el de fondistes, — y perdonin l'indiscrècia, — que va fer la valiosa oferta de 500,000 pessetes per a contribuir a la formació del capital de l'Exposició, al fer el Comitè d'Estudis, en el Foment del Treball Nacional, una crida a tot el poble barceloní per a que prestés el seu concurs y projectes sobre la futura Exposició.

No dubto que hi ha la més bona voluntat y el més gran desig, en la majoria de compatriotes, per a que l'Exposició universal sigui un fet més que una idea, i que ab una propaganda d'ocasió, sinó ab el coneixement exacte de com s'han fet, com se fan y com se poden fer les Exposicions universals, a l'objecte de poder-la portar a la realitat pel camí que més probabilitat d'èxit ens ofereixi y per a cooperar an aquest fi me proposo desenvolupar els anunciats temes.

Com s'han fet les Exposicions Universals

Permetteme, per lo interessant d'alguns dels seus dades, que faci una mica l'història de les Exposicions.

Segons sembla, la primera Exposició, la que va portar impuls l'idea de les grans "world's fair" modernes, mes sense la més petita semblança, se va inaugurar el 2 de maig de l'any 1566 a Santiago de Xile, organitzada per son Consell municipal y emplaçada a la plaça d'Armes, comprenent les manufactures dels sastres, sabaters, sombrerers, etc., tot lo referent al vestit, a l'edificació, mobles, orfèbreria y les arts plàstiques, tot sense distinció de nacionalitat.

Fins transcorreguda casi una centúria, no's té notícia de cap Exposició, y les primeres que apareixen, distanciant encara per cent anys més, són com a dades històriques se poden consignar, doncs careixen d'importància. En l'any 1648 se va crear a París el primer saló de pintures, y en 1791 se celebrà a Praga una exhibició industrial del país.

La primera Exposició de productes de la indústria nacional, que va tenir gran ressò, es la que va organitzar el govern francès per commemorar la fundació de la República, inaugurant-la a París el 19 de setembre de 1793, en el Camp de Mars y ab l'assistència de 110 expositors. La dita Exposició sols va estar oberta cinc dies y hi va funcionar per primera vegada un jurat de recompenses.

Vist el seu èxit, el govern francès va acordar celebrar cada any una Exposició nacional d'indústries, durant cinc dies; mes per diferents causes, la següent exhibició no's va celebrar fins a l'any 1801, instal·lant-la en el pati del palau del Louvre, ab concurrència de 220 expositors. En el mateix lloc se celebrà la de 1802, ab 540 concurrents.

Desseguida's va comprendre que per a fer més interessants les Exposicions, se tenien d'espaiar y de perllongar llur durada, y es en l'any 1808 que Napoleó I, en el seu apogeu, va inaugurar a la plaça dels Invalids, una brillant Exposició, subvencionada ab 60,000 francs, concorrent-hi 1,422 expositors, repartits en quatre seccions: arts mecàniques, arts químiques, belles arts y teixits. Va estar oberta durant 24 dies.

Varen seguir altres Exposicions, sempre nacionals y organitzades per l'Estat francès: la de l'any 1819, ab 1,662 expositors; la de 1823, ab 1,842 concurrents; una baix el regnat de Carles X, ab 1,695 expositors, permaneixent estacionades les Exposicions fins arribar a l'any 1834, que se va reprendre una etapa de nova creixença, com ho demostra la presència de 2,447 expositors en l'Exposició d'aquell any, que va estar oberta 80 dies.

Posteriorment se continuaren les Exposicions industrials a París en 1839, 1844 y en 1849, les tres emplaçades en els Camps Eliseus, ocupant la última una superfície de 22,000 metres quadrats, ab 4,532 expositors y essent subvencionada per l'Estat ab 600,000 francs. Aquesta Exposició fou la última de les universals nacionals franceses.

Durant aquest últim període d'Exposicions nacionals franceses se començava ja a intentar la celebració d'Exposicions internacionals; els primers esforços els varen fer a Mayence en 1842 y a Berlín en 1844; però sols varen obtenir el concurs dels productors de tots els Estats alemanys y d'alguns nacionals establerts a l'exterior; també al celebrarse l'Exposició de París ja citada del 1849, se volia fer internacional, mes sen va tenir de desistir davant dels temors de rivalitat d'alguns centres industrials.

Birmingham, en el mateix any 1849, va convidar a les nacions estrangeres a una Exposició internacional, mes l'invitació no fou acceptada.

Després de tantes temptatives, per fi Londres va tenir la gloria d'inaugurar la primera Exposició universal y internacional, en l'any 1851, data memorable en la història de la civilització.

L'iniciativa d'aquesta Exposició internacional la va prendre la Reial Societat de les Arts, Manufactures y Comers, de Londres, la qual ja havia anteriorment instituit Exposicions anyals per a productes britànics. Baix els seus auspicis se constituí una Companyia, que ab l'ajuda d'un capital de garantia, va obtenir del Banc d'Anglaterra tots els cabals necessaris a un tant per cent molt reduït.

L'Estat els va donar el caràcter oficial y nomenà una comissió organitzadora, y a l'ensenyar va fer circular per la via diplomàtica les invitacions als països estrangers, acceptant-les divuit nacions.

L'Exposició se va instal·lar a Hyde Park, en el magnífic Palau de Cristal, arribant a tenir el terreny total destinat a l'Exposició 87,000 metres quadrats, essent la superfície coberta 73,150 metres, que contenen 17,000 expositors, repartits en 80 classes agrupades en les sis seccions: productes bruts, màquines, productes manufacturats, obres en metalls, cristalleria y ceràmica, obres diverses y belles arts.

L'esmentada Exposició de Londres, fou visitada per 6,039,195 persones y va estar oberta 144 dies, resultant un promig d'entrades diàries de 41,952. El gast total de l'Exposició va ésser de 7,300,000 francs y els ingressos 12,720,000, y per lo tant, la Companyia va obtenir un benefici de més de 5,000,000 de francs, lo que va constituir el primer èxit econòmic en l'història de les Exposicions, ab tot y ésser la més important y grossa Exposició fins aquella data.

Tenim, doncs, per a la nostra orientació, ja marcades les dues tendències: la francesa, ab l'organització de les Exposicions per l'Estat, y l'anglesa, per Companyia, baix els auspicis de l'Estat, no donant aquelles cap benefici per ara y aquesta un notable guany, tot y havent-hi desplegat un esplendor y grandiositat desconeguts fins aquella data en les Exposicions.

FRANCESCO DE AL MAS

(Continuació)

SPORTULA

Polític assaig sobre l'"reventador".

Permetteme a Fofor unes línies en resposta a l'afusió den Baroja a un "alter ego" den Fofor?

Entre al café. A una taula arconada, un bon burgès està assegut, davant la beguda. Dissimuladament, us el mostren, totavolts discretament el colze. — Veieu? aquell de l'americana negra, aquell que ara s'acardia la barba tot mirant el sostre? És... (aquí un nom més o menys fustós). — Vostaltres, ab gran sorpresa vostra, no us sentiu de cap manera "epitafiosos", com diu un graciós galicisme castellà d'aquest temps. — Aquest és X, o Z, o N? Està bé! — Doncs, aquí ont el veieu, aquell N, o Z, o X, professional de la "reventadura", és l'arbitre del judici de tot un petit món burgès sense judici propi. Quan ell, plúmifer terrible, pren la ploma, disposat a vessar en les quilletas la bilis de la mala nit d'insomni, l'humor negre de la setmana darrera, be sab que hi ha, més enllà de les quilletas, l'ull del ciutadà estóid que tindrà una espurna d'alegria al preparar-se a llegir la "reventadura" d'avui, tot fent la digestió. — "Què tomadura de pelo!", — Perquè això de "tomar el pelo" és una de les institucions nacionals, es el eje m'en ficisme cómodo, a l'alcans de totes les intel·ligències. — Però si jo ja ho deia! És clar! "Esfuerzos asmiáticos para paquer grande!" Clavari, davant! No hi ha res més cursi que voler donarse a l'home excepcional, aprofitant les caigudes. Y quana candidesa! Quina idea te aquest home, de les Propies Quines? Se den figura que ell es l'únic, que ell pot arreglar-ho tot! Un Zola... Codorní! Ja ho deia jo! — Y el bon burgès se refrega les mans

de gust, veient que a la fi un intel·lectual, un veritable intel·lectual, un pessimista elegant, ha donat la raó al bon sentit contra els "esforços asmiáticos de grandeza".

Be, be. L'extraliberal, el emelanòic, el de les eternes gafes negres davant la ànima, que te un "gamplole" de pura negació senil a cada gest cordial de sana virilitat, de sana joventut, o si's vol, de sana infantesa, es un producte conegudíssim. El blasés, el que abans d'ahir tenia el "esplén" aristocràtic de moda en el bell temps de l'avior, y ahir afectava'l dilettantisme "corre divoro" d'un sant horror a la realitat, y avui sembla divinos: q'en revicuts! j'en ai scupéls a cada noble ingenuitat vostra d'home de acció y afirmació, es fruita vella. Roda grunyint entre's carrers de totes les metrópolis, y fa una ganyota de bafa darrera tots els seguits triomfals. Trepitjava el faust de Plató, seguita la carrossa de César; posava un eco de rialla en l'ombra de la Convenció nacional. — Què més voleu? No'l veieu també passejarse cada capvespre per les Rambles y reliscar un mot aquí fa batifoles, entre glop y glop en els cafés centrals de Barcelona?

Y ab tot, el temps passa, marxen les coses, desfilen els homes, y el reventador, el caudic, no te ni un moviment d'home en mig de la seva impassibilitat d'idol adorat per vagues multituds admiratives, que s'el mostren de regull. Vostaltres us demanau: y be; què va fer aquest ciutadà, en el moment capital de tal anyada, quan el nom de la patria seva va ésser passejat irrisoriament per tot el món, a conseqüència d'un acte en el qual ell col·laborà, per incapacitat de tota protesta afirmativa y de tota gestió fort? Què va fer en tal altra anyada, quan la carnassia del poble sofria en mans de l'odiad burgès, aquell burgès que ell també odiava "en artista"? — Cada vespre, a la mateixa hora, fumava la seva pipa filosòfica en el red del café, ab la mirada perduda sobre les coses vedades als mortals despreciables, que's preocupen de no se quines ciutadanes y "zarandajas", indignes totalment de "quien se estima".

Què voleu que aportí a la política un home així, quan per un nou impuls de la veleta moda se presentà a la política com ofeint a una mica que ell no coneix l'indulgent d'una vida castrada per a tota virtut social? Portava la seva reventadura fàcil contra els companys de lluita, portava la lleu de discòrdia, portava el seu pesimismo ingenu y mortal... Y tant be que hauria anat per tots, si aqueix digne home s'hagués contentat ab ésser el més flequer de tots els melancòlics y el més melancòic de tots els flequers!

Peró... què voleu? Com podriem sentir precisament el nostre valor de ciutadans, el nostre valor d'homes, si no poguéssim contrastar sovint ab el valor negatiu, típic, del que protu feines te en no ésser més que reventador?

FOSEUR

La crisi de les fustes

S'han enviat els següents telegrams:

De Terrassa: "Señor Presidente del Consejo de ministros, ministro de Hacienda, ministro de Fomento y Director general de Aduanas. Madrid."

En interés de la agricultura de la industria nacionales y en el de la justicia ruego estricto cumplimiento Ordenanzas Aduanas. Ley admisiones temporales y real orden 20 octubre de 1899 evitando que perjudic tendenciosas interpretaciones se perqui de riqueza forestal é industria serrería del país.—Alfonso Sala."

D'Aiguafreda:

"Ministro de Hacienda. — Madrid. — Interpretando deseos vecindario justamente alarmado crisis forestal que avecina ocasionaria forzosa emigración habitantes ocupados en maderas ruego vuestroca procure cumplimiento real orden 20 octubre 1899 medio evitar ruina pueblo. — El alcalde, Bassas."

De Palma de Mallorca:

"El senador del reino don Odon de Buen ha dirigido una expresiva carta al señor Ministro de Hacienda adhiriéndose en un todo a nuestras justas reclamaciones y recomendando eficazmente la satisfactoria solución."

De Barcelona:

"Ministro de Hacienda. — Madrid. — Ruego se interese impedir arribos maderá aserrada extranjera para evitar ruina industria forestal y miseria clase obrera. — Ramón Albó."

"Ministro Fomento. — Madrid. — Suplico su patriótico interés en impedir entrada maderas Portugal, por ser ruina de obreros y fomento emigración. — Ramón Albó."

El diputadu per Solsona don Pedro Mirà y Camps, ha dirigit una expresiva carta al ministro de Hacienda recomenadole eficazmente a nombre y ruego de los pueblos de su distrito, que impida por todos los medios legales la admisión temporal de las maderas habido el convencimiento de que ello represente la ruina de los intereses del país.

De Sorrià:

Entre las muchas adhesiones que se reciben en la Cámara de Comercio de Manresa, figura la de Sorrià, cuya riqueza forestal de aquella provincia es bien conocida, abundando los montes propiedad del Estado.

Centre Nacionalista Republicà

Pelal, 42

Se convoca als socis a l'Assamblea general ordinària que se celebrà avui, divendres, a les deu de la nit, pregant a tots aquells que no haguessin rebut, per error en la direcció, les convocatòries que s'han fet circular a domicili, que's donguin per invitat.

De re teatral

Fuimé d'ignoscents? Anunci de grolleries ab el pretexte de fer bromes? Surt a la llum pública, a voltes per primer cop en la temporada, aquell famós cartellet: "Quedan despachadas todas las localidades", que té la doble virtut de somir en la desesperació als que desitgen localitats — y al veure que s'han acabat encara desitgen més — y d'omplir de joia als empresaris.

Aquest any no ha mantint la regla. Se han anunciat funcions d'ignoscents y han aparegut els cartellets anunciant la venda de totes les localitats.

— Síntoma encoratjador — exclamaríem un esperit lleuger. — Si els teatres s'omplen quan hi representen grolleries, quin plens a vessar quan representen degudament obres serioses!

Y s'equivocaria llastimosament l'esperit lleuger. Quan s'anuncien obres serioses, el públic no va al teatre. O hi va molt menys que quan li donen bagatelles y frivoltats.

Y que no surtin els plorers de torn, lamentant primer y anatamisant després el telardat, el gust exagerat del nostre públic. Aquesta preferència dels espectadors a afavorir els espectacles lleugers y a desviarse del drama y de la tragedia, no es sols un fenomen de casa nostra. A l'França y a Anglaterra, an aquells dos països, focus de civilització y de cultura, succeix lo mateix.

Fuimé en París. Triomfa indiscutiblement el "vaudeville" y la "revue"; la "revue" sobre tot. Y s'abau lo que es aquest gènere que concurren usualment deu o dotze teatres de París? Quan les revistes surten de les mans dels mestres del gènere, no solen ésser gaire cosa més que un "cortijo" més ben presentat, ab més riquesa de trajes y decorat, ab més abundància de ballarines y figurantes, ab més trucs de teatre, però ab igual valor literari y, en molts casos, ab molt menys "esprit". Aquestes "revues" arriben fàcilment a dues y tres centes representacions, quan una comèdia ha d'ésser realment poc menys que una joia literària per arribar al centenar. L'obra que a París se ha representat més en aquests darrers anys es un "vaudeville" militar, "L'ir au flamme", jugat 1,500 vegades consecutives al Dejazet. Jo l'he vist aquest "L'ir au flamme". Un prodigi en el gènere, se dirà l'legidor. No; una mena d'"Allojats" menys, "groluts".

Quin drama o tragedia s'ha estrenat a París que hagi arribat ni tan sols a la meitat d'aquest nombre de representacions?

Ara's parla de "Chantecler", y, certament, aquesta obra den Rostand ha despertat a París una expectació com mai havia produït cap obra a la capital de França; però "Chantecler" no es, al contrari de lo que molts se pensen, una obra seriosa, en el sentit que aquí donen an aquesta paraula. El públic parisenc ha sentit una intensa curiositat per aquesta comèdia de l'autor de "Cyrano", perquè ha sapigut que's personatges de la mateixa són animals. La gent del seu argument, ja divulgat, que gira al voltant dels amors d'un gall tenorio, que acaba fugint del corral en companyia de la seva "amada", ab gran escàndol d'un gos, de un gat y de les altres bestioles, la gent, repetitix, de tot això se'n promet poses saboroses. Madame Simone, una de les artistes que interpreten l'obra, ja ha dit que aquesta, abans de tot, es una comèdia "amusante". Tots els autors francesos ja's van preocupant més de divertir al públic que de ferlo sentir intensament a de ferlo pensar.

Se de França passem a Anglaterra, no hem de fer més que recordar una famosa intervist d'un popular empresari londinenc, en la qual deia que'l públic anglès dona totes les seves preferències a la pantomima posada a tot gastu en decoracions y en trajes, y que, en aquest particular, el públic cada dia's torna més exigent. Aquest empresari tingué una frase deliciosament ingenua: "El nostre públic — digué — no vol veure tristesses ni miseries en l'escena. Una obra, els personatges de la qual siguin gent miserable, es impossible sostenir-la en els teatres. Cal dir res més?"

RAMON CAMERMAN

C.N.R. del districte II

Se convoca a tots els que s'hagin ja inscrit y desitgin inscriures com a socis del C. N. R. del districte II, a la reunió que pera discutir y aprovar els estatuts, tindrà lloc demà, dissabte, a les deu de la nit, a l'Hostatge social, Baix de Sant Pere, número 38, principal.

La fornada d'arcaldes

Sembla que'l Govern, ab motiu de la constitució dels nous Ajuntaments, està disposat a usar de la facultat de nomenar arcaldes de R. O. en totes les poblacions que són caps de partit. Tant decidit està a imposar arcaldes per tot arreu allí ont la llei li permet, que's diu que no exceptuarà ni tan sols aquells municipis que estan formats en sa totalitat per regidors antinacionalistes.

Si això's confirma, caldrà censurar fortament la conducta den Moret y dels seus ministres. L'imposició d'arcaldes de la rei en les presents circumstàncies de la política espanyola es una deploable contradicció en els liberals. Aquests, mentre se discuteix en el Parlament el projecte de reforma local den Mauru, declaren públicament el seu parer completament contrari al nomenament d'arcaldes de R. O. y ab la seva expressa conformitat se consignà en el projecte el dret dels Ajuntaments a elegir els seus arcaldes respectius, exceptuant d'aquesta disposició tan sols dues ciutats espanyoles: Barcelona y Madrid.

Per més que la reforma maurista no estigui en vigor, es innegable que l'actiu dels diversos grups parlamentaris en aquesta qüestió condemnà de fet el nomenament d'arcaldes de R. O. En aquestes condicions, al trobar-se en el poder el partit liberal, no hauria de fer ús d'una facultat encara consignada en la llei actual, però condemnada a desaparèixer dintre breu plas. Y ab molta més raó s'havia d'haver renunciat ara an aquesta facultat antidemocràtica, tenint en compte que, al ferho així, els liberals haurien donat una bona prova del seu liberalisme y haurien pres una actitud simpàtica davant dels municipis espanyols, desitjosos de que'l centralisme no'ls imposi l'arcalde que hagin de tenir.

L'errada del Govern quedaria agravada si tractant recabà'l nomenament d'arcaldes en totes les poblacions ont té dret de nomenar, fins an aquelles que tenen l'Ajuntament ab tots els regidors republicans. Aquest cas se presenta enguany en diverses poblacions catalanes, y si en elles hi vol intervenir el Govern per al nomenament d'arcalde, ademés de fer un paper poc luit, demostrà un afany d'absorver dominació centralista, afany que vindrà a fer contrast ab les aspiracions descentralitzades de tot Espanya y ab els mateixos principis que's liberals exposaren y defensaren al discutir en el Parlament el projecte de reforma local. Si la cosa s'arriba a realitzar, en Moret haurà pegat una altra ensopagada. De aquí a poques hores ho sabrem del cert.

Revista mundial

RARESES DE SUICIDES

Llegim que un veterinari alemany, per por de batures, se suicidà.

Això veritablement es absurde, d'un còmic molt puixant. Un contrasentit sense lògica, però molt humà.

Un cas semblant es aquest: un bon senyor parisenc, creient fervorós de l'esperitisme, sabé un dia per comunicació d'un esperit, que'l dia primer d'any s'havia de morir. La nova era tant fatal que no lo pogué resistir el pobre home. No podia viure sabent que tant aviat s'havia de morir. Y, naturalment, decidí matarse, engançant un tret. Sort que'l tret no li ha ocasionat més que una ferida lleu.

Tot això ens fa pensar en lo que's contaren ab un altre aspirant a suïcida, de Madrid. Aquest anava a realitzar el seu intent y a l'efecte estava pujant per la barana del famós vauclute de Segovia. Però un guarda que passejava per allà li encará l'arma i nomenant que desistís del seu projecte. El suïcida, tement morir, baixà de la barana y se'n anà tranquil a casa.

OH, LA DISTINCIÓ!

A París acaba d'ésser detinguda una jove y hermosa furtadora, que operava ab gran habilitat, sola y pel seu compte. Però això no es pas lo important. Lo remarcable en aquesta aprofitada "elemental" es la distinció, l'aire aristocràtic ab que treballava. Els útils de la seva professió els portava en una capseta primorosa y els russinyols, palanquetes, filanquins y demés eines de l'art, eren pulcrament treballades y niquelades.

La portera de la casa ont la distingida senyoreta anava a comensar la feina, sorpresa de que aquesta fos lladra, hagué d'exclamar: "Què ho havia de dir! Talment semblava una manicura, ab la caixa de les eines a la mà!"

NO CAL ANAR DEPRESSA

L'Acadèmia de Ciències de París deu ésser si fa o no fa com totes les Acadèmies del món: una cosa encapçanada, freda, sense calor de vida y de joventut, burocràtica, etc. Al menys si de fet no es així, ens dona dret a treure-ho lo que hi ha succeït: molt recentment.

Un d'aquests dies la docta corporació ha obert solemnement y ab tota cerimònia un plec clos continent els resultats d'unes experiències sobre televisió.

Lo particular es que'l plec estava dipositat no més que de l'any 1895. De manera que l'home inventor, un enginyer que ha fet cabells blancs entre l'estudi de l'invent y l'esperar que l'Acadèmia li donés parer, ha estat esperant catorze anys per a que la savia entitat fes saber al món que havia passat molts dies y moltes nits estudiant una nova aplicació de la ciència.

De Madrid estant

Mentalitat madrilenya

Un diputat català, el senyor Zulueta, visità a un director general per parlarli de la conveniència d'una mica de bon govern. Es necessari pensar en escometre el problema de la repoblació forestal.

L'arbre es vida, riquesa y treball; l'arbre pot ésser la salvació d'un poble. En Zulueta pintà la situació trista d'una comarca catalana, ont la cobdicia de l'home ha comès el delictu contra natura de demorar sense'l més preuat dels dons ab que la Naturalesa l'havia favorecuda.

El director general escoltà ab atenció la prèdica sentida del senyor Zulueta. Quan el diputat acabà, el director li preguntà ab cert afany de complaure:

— «Bueno i y qué cree usted que puea de hacer el Gobierno en su obsequio?»

— «En obsequi meu res. En benefici de la comarca afligida si que pot y deu el Govern pendre una mida.»

— «Pues, usted dirá.»

— «De bon comensament, enviar un tècnic pera que, ab tota pressa, després de escoliar als pagesos, formulí un presante post.»

El director general interromp an en Zulueta, y maliciosament li diu:

— «Acabáramos. Pudo haber empezado por ahí. ¿Con que se trata de colocar a un amigo? Bien está. Tengo vivo interés en complacerle. Déme su nombre.»

Y el director general agafa un tros de paper y, ab el llapis a la mà, se disposa a pendre nota.

En la cara de cavaller de quadro del Greco de l'amic Zulueta, s'hi dibuixa una contracció extranya.

— «No'n tinc de colocar cap de "amiguitos", senyor director general. Es un asumptu massa greu aquest de que li parlo, pera que'l prengui a brometa.»

Ara es el director general el qui fa un gest d'extranyesa.

— «Señor Zulueta, dispense; yo creía... En fin... ¿De modo que lo que usted desea es que se adopte una medida? Lo tendré en cuenta... Hablaré al ministro... Pero ¿de veras no tiene usted interés en que el ingeniero sea una persona determinada? Yo se lo pregunté porque deseaba complacerle...»

En Zulueta insistíx en que ell no demana més que arbres, y el director general repetíx deu o dotze vegades que tindrà molt en compte les seves recomanacions, y afegeix d'alta vegada:

— «Con doble motivo, porque en el tiempo que llevo de director general, es la primera vez que me hablan de un asunto de esta índole sin que vaya envuelta en el mismo alguna recomendación...»

En Zulueta surt del ministeri, y tot balxant l'escala mormola:

— «Me sembra que he ben perdut el temps ab aquesta visita.»

El director general se queda al despatx, y es ben segur que fa'l següent comentari:

— «Ya tienen razón al decir que son intratables esos catalanes. Le ofrezco colocar a un amigo y por poco me pega... ¿Amons les espallies y afegeix: ey qué tendremos que ver nosotros con que en Cataluña escaseen los árboles? A poco más me pide que vayamos a plantarlos...»

C.

Madrid, 28 de desembre

Informació política

C. N. R. del districte II

Era necessari que en el districte segon, ont tan arrelats estan els ideals moderns de Nacionalisme y Democracia, hi existís un C. N. R. Comprenhim així, bons amics nostres s'han proposat fundar-hi un que en menys d'una setmana compti ja ab nombrosíssims inscrits.

Demà's discutiran y aprovaran els Estatuts de la novella entitat, y dins de pocs dies, quan ja estigui'l Centre legalment constituït, s'inaugurarà ab un gran miting en el que hi pendran part els propis del nacionalisme.

Nostre més coral enhorabona als ferms companys del districte segon.

S. M. el "trust".

Anit va marxar a Madrid el director del trust periodístic madrileny y diputat a Cortes, senyor Ortega y Munilla.

El governador va anar a fer acatament a l'estació.

Els arcaldes de R. O.

Avui esperà'l senyor Suárez Inclanque li arribaràn els nomenaments d'arcaldes de R. O. per la nostra província.

Segons ens digué anit el senyor Suárez, als ajuntaments de Terrassa y d'Igualada se'ls deixa en llibertat pera elegir els arcaldes.

Tant confia'l senyor Suárez en l'influència dels senyors Godó y Sala?

